

volja in zvestoba. Ta način dojemanja v svoji globini presega specifično učiteljsko, vzgojiteljsko in pastirsko dolžnost. Močna je tudi njegova izkušnja temne noči vere in trpljenja; izkušnja, ki ga v marsičem povezuje z velikimi svetniškimi osebnostmi Cerkve.

Gnidovčeve zapisane besede so zelo redke. Več je tistih, ki govorijo o njem. Med temi izstopa (in vse zastopa) zapisano pričevanje njegove učenke iz Skopja Agnes Gonxhe Bojaxhiu, danes blažene matere Terezije iz Kalkute. Takole je zapisala na skromen listič, ki ga je 22. avgusta 1974 podarila slovenskima Marijinima sestrama v Rimu: »Naš škof Gnidovec je bil svetnik. Vsi smo ga klicali s tem imenom. Bil je pravi duhovnik po Jezusovem Srcu; blagega in ponižnega srca. Ko sem odhajala v misijone, je zame maševal, obhajal me je, me blagoslovil in rekel: 'V misijone greste. Dajte Jezusu vse, samo Zanj živite, bodite samo Njegovi, samo Njega ljubite, samo Zanj se žrtvujte. Naj vam bo Jezus vse v vašem življenju'. Prepričana sem, da prosi zame in da imam v njem pri Jezusu zavetnika. Mati Terezija.«

Literatura:

Žakelj CM dr. Stanko. Vsem vse – duhovna podoba Božjega služabnika dr. Janeza Frančiška Gnidovca CM, Ljubljana 1985.

Slovenska teološka akademija v Rimu, Gnidovčev simpozij v Rimu leta 1988, Mohorjeva družba, Celje 1989.

Turk msgr. Alojzij, Škof Janez Gnidovec, Mohorjeva družba, Celje 1992.

Spletne strani:

<http://www.vincenziani.com/santi.htm>

<http://www.gnidovec.si/>

KRONOLOŠKI PREGLED POSTOPKA ZA GNIDOVČEVO BEATIFIKACIJO

2. oktobra 1973

Vizitator jugoslovanske province Misijonske družbe dr. Franc Rode CM sproži začetek procesa.

2. julija 1975

Imenovanje postulatorja in vicepostulatorja.

1. julija 1977

Kongregacija za zadeve svetnikov odloči, da ni ovir za začetek postopka.

15. decembra 1977

Papež Pavel VI. odobri in potrди sklep Kongregacije za zadeve svetnikov.

25. januarja 1978

Začetek škofijskega postopka o junaških krepostih Božjega služabnika.

30. julija 1984

Sklep škofijskega postopka o junaških krepostih.

2. maja 1986

Kongregacija za zadeve svetnikov potrди veljavnost škofijskega postopka.

11. julija 1989

Umre prvi vicepostulator dr. Stanko Žakelj CM, avtor izjemnega dela, t. i. Positio (14 zvezkov) o življenju in delu Božjega služabnika Janeza Frančiška Gnidovca.

15. julija 1990

Dario Grbac CM imenovan za vicepostulatorja.

15. novembra 2004

Janez Cerar CM imenovan za vicepostulatorja.

13. januarja 2005

Začetek škofijskega postopka o ugotavljanju domnevne ozdravitve na priprošnje Božjega služabnika.

23. julija 2006

Sklep škofijskega postopka o ugotavljanju domnevne ozdravitve na priprošnje Božjega služabnika.

7. avgusta 2006

Zbrana dokumentacija o domnevni ozdravitvi je izročena Kongregaciji za zadeve svetnikov.

9. junija 2007

Kardinal José Saraiva Martins, prefekt Kongregacije za zadeve svetnikov, potrди veljavnost škofijskega postopka.

3. aprila 2009

Seja teologov Kongregacije za zadeve svetnikov.

22. junija 2009

Vizitator slovenske province Misijonske družbe Pavle Novak CM ustanovi Gnidovčev odbor.

9. februarja 2010

Kongres kardinalov in škofov članov Kongregacije za zadeve svetnikov.

27. marca 2010

Papež Benedikt XVI. odobri objavo o junaških krepostih Božjega služabnika.

NAVODILA KONGREGACIJE ZA NAUK VERE ZA RAZUMEVANJE TEMELJNIH POSTOPKOV ZA REŠEVANJE PRIMEROV SPOLNIH ZLORAB¹

V ponedeljek, 12. aprila 2010, je Kongregacija za nauk vere objavila dopolnilna navodila glede obstoječih

¹ Navodila so v izvirniku dostopna na: http://www.vatican.va/resources/resources_guide-CDF-procedures_en.html ali http://www.vatican.va/resources/resources_guide-CDF-procedures_it.html.

norm za ravnanje v primeru spolnih zlorab. V nadaljevanju objavljamo slovenski prevod.

Motu proprio *Sacramentum sanctitatis tutela*² z dne 30. aprila 2001 in *Zakonik cerkvenega prava* (ZCP) iz leta 1983 predstavljata zakonsko osnovo za pričujoči dokument, ki je namenjen laikom in nepoznavalcem cerkvenega prava.³

A. Uvodni postopki

Škofija preiskuje vsak sum spolne zlorabe mladoletne osebe s strani klerika.

Če je sum potrjen, primer preide pod pristojnost *Kongregacije za nauk vere*. Krajevni škof vse potrebne informacije posreduje *Kongregaciji* in poda svoje mnenje o kratkoročnih in dolgoročnih postopkih in ukrepih.

Pri prijavi kaznivih dejanj je vedno potrebno upoštevati civilno zakonodajo.

V uvodnem delu postopka in dokler primer ni zaključen, lahko škof odredi ustrezne varnostne ukrepe za zaščito skupnosti, vključno z žrtvami. Krajevni škof ima vedno oblast zaščititi otroke z omejitvijo dejavnosti katerega koli duhovnika v svoji škofiji. To je del njegovih rednih pooblastil, ki jih lahko izvaja svobodno, kolikor je to potrebno za preprečitev škode otrokom. To oblast lahko škof izvaja po lastni presoji pred, med in po kakršnem koli cerkvenem sodnem postopku.

B. Postopki, dovoljeni s strani *Kongregacije za nauk vere*

Kongregacija za nauk vere preuči primer, ki ga posreduje krajevni škof, in po potrebi zaprosi za dodatne informacije.

Kongregacija ima na razpolago vrsto možnosti:

1. Kazenski postopki

Kongregacija lahko krajevnega škofa pooblasti za vodenje kazenskega sodnega postopka pred krajevnim cerkvenim sodiščem. Morebitne pritožbe morajo biti v takih primerih vložene na enem izmed sodišč *Kongregacije za nauk vere*.

Kongregacija za nauk vere lahko krajevnega škofa pooblasti za vodenje upravnega postopka pred delegatom krajevnega škofa, ki mu pomagata dva pri-

² Prim. http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/motu_proprio/documents/hf_jp-ii_motu-proprio_20020110_sacramentorum-sanctitatis-tutela_it.html.

³ Glej tudi: Smernice za ravnanje v primeru spolnega zlorabljanja mladoletnih oseb s strani duhovnikov ali drugih pastoralnih delavcev (SSŠ 4/2006, str. 64–67).

sednika. Osumljeni duhovnik odgovarja na obtožbe in ima vpogled v dokaze. Obtoženi ima pravico do pritožbe na *Kongregacijo za nauk vere* proti odloku, s katerim mu je bila dosojena kanonična kazen. Odločitev kardinalov, članov *Kongregacije za nauk vere*, je dokončna.

Če je duhovnik spoznan za krivega, je lahko obsojen na določeno število kanoničnih kazni po dveh postopkih: sodnem in upravnem. Najhujša kazen je odpustitev iz kleriškega stanu. Med temi postopki se lahko neposredno obravnava tudi vprašanje odškodnin.

2. Primeri, ki jih neposredno rešuje papež

V posebej hudih primerih, v katerih je bil klerik v civilnem kazenskem postopku spoznan za krivega storitve spolnih zlorab mladoletnih oseb ali so obremenilni dokazi neovrgljivi, lahko *Kongregacija za nauk vere* primer posreduje neposredno papežu s prošnjo, naj izda odlok o odpustitvi *ex officio* iz kleriškega stanu. Na papeški odlok pritožba ni možna.

Kongregacija za nauk vere papežu predstavi tudi prošnje obtoženih duhovnikov, ki, zavedajoč se storjenih kaznivih dejanj, prosijo za spregled od duhovniški dolžnosti in prosijo za vrnitev v laiški stan. Papež taki prošnji ugodi za dobro Cerkve (*pro bono Ecclesiae*).

3. Disciplinarni ukrepi

V primerih, ko je obtoženi duhovnik priznal svojo krivdo in pristal na to, da bo svoje življenje preživel v molitvi in pokori, *Kongregacija za nauk vere* krajevnega škofa pooblasti za izdajo odloka, ki takemu duhovniku prepoveduje ali omejuje javno službo. Taki odloki so naloženi s kazenskim ukazom, ki obsega kanonično kazen za kršenje določil odloka, pri čemer ni izključena odslovitev iz kleriškega stanu. Zoper te odloke je mogoča pritožba na *Kongregacijo za nauk vere*. Odločitev *Kongregacije za nauk vere* je dokončna.

C. Revizija motu propria

Kongregacija za nauk vere je sprožila postopek revizije nekaterih členov motu propria *Sacramentorum sanctitatis tutela*, da bi dokument iz leta 2001 posodobili v luči posebnih pristojnosti, ki sta jih *Kongregaciji za nauk vere* priznala papeža Janez Pavel II. in Benedikt XVI. Predlagane spremembe, ki so v postopku presoje, ne bodo spremenile zgoraj navedenih postopkov.

Pripravil Tiskovni urad SŠK

SREČANJE S PAPEŽEM OB SKLEPU LETA DUHOVNIŠTVA

S Kongregacije za duhovščino je prispelo pismo prefekta kardinala Cláudia Hummesa, v katerem spodbuja duhovnike, še posebej tiste iz bližnjih dežel, naj se udeležijo srečanja s svetim očetom Benediktom XVI. ob sklepu leta duhovništva. Program v Rimu, v katerem se bodo izmenjavala liturgična srečanja in nagovori za duhovnike, bo potekal od 9. do 11. junija (več na www.clerus.org). Med dogodki bo še posebej pomembno večerno bdenje s papežem v četrtek, 10. junija, ter sv. maša na praznik Srca Jezusovega v petek, 11. junija, dopoldne. Obe srečanji bosta v Vatikanu. Duhovniki naj se pravočasno vrnejo, da bodo lahko navzoči na slovenskem evharističnem kongresu.

msgr. dr. Anton Stres
predsednik SŠK

KAKO NA SREČANJE S PAPEŽEM?

Sklepa leta duhovništva v Rimu se bodo udeležili tudi nekateri posamezniki in skupine iz Slovenije. Nekateri dekanije so se dogovorile, da gredo skupaj na srečanje s papežem. Organizirajo pa tudi dve večji skupini, ki bosta potovali z avtobusom.

Duhovniki iz Marijinega dela pripravljajo romanje v Rim od 8. do 11. junija 2010. V torek se bodo ustavili v Loppianu, prenočevali pa v Sloveniku. V sredo popoldne bo program v dvorani Pavla VI., sklep z večernicami pa bo vodil kardinal Claudio Hummes, prefekt Kongregacije za duhovništvo. V četrtek se bodo pridružili bdenju s papežem Benediktom XVI. na Trgu sv. Petra, v petek dopoldne pa somaševanju pri papeževi maši v baziliki sv. Petra. K prijavi vabljeni vsi duhovniki. Informacije in prijava: Franci Kadunc, 041 772 022, franci.kadunc@siol.net.

Romanje v Rim na mednarodno srečanje duhovnikov s papežem organizira tudi pripravljalna ekipa župniškega seminarja mariborske metropolitane skupaj z dr. Marjanom Turnškom, mariborskim nadškofom pomočnikom, in dr. Maksimilijanom Matjažem, voditeljem pripravljalne ekipe župniškega seminarja, v sodelovanju z agencijo Aritours. Ker je še nekaj mest prostih, se skupini lahko pridružite. Informacije in prijava: Nadškofijski ordinariat Maribor (tel: 059080100) ali turistična agencija Aritours (tel: 02/2521619) ali spletna stran: www.eksegeza.net.

SKLEPI 53. REDNE SEJE SŠK

V ponedeljek, 15. marca 2010, je bila na Škofijskem ordinariatu v Novem mestu 53. redna seja *Slovenske škofovske konference* (SŠK). Na tiskovni konferenci ob 12. uri je apostolski nuncij v RS msgr. dr. Santos Abril y Castelló razglasil msgr. dr. Stanislava Lipovška za novega celjskega škofa, ob sklepu dopoldanskega dela pa je prejel Ciril-Methodovo odličje g. Miha Legan. Škofje so obravnavali enajst točk dnevnega reda in sprejeli naslednje sklepe:

17. tabor Slovencev po svetu

Srečanja Slovencev po svetu, ki ga 4. julija 2010 v Dolenjskih Toplicah pripravlja izseljensko društvo *Slovenija v svetu*, se bo udeležil škof Anton Jamnik.

Kandidati za stalne diakone

Za kandidate za stalni diaconat, ki so tik pred diakonskim posvečenjem, *Kongregacije za katoliško vzgojo* ni potrebno prositi za posebno dovoljenje, ker do uveljavitve novih smernic veljajo stara pravila.

Novi statut SŠK

Škofje so zaradi sprememb, ki jih je prineslo plenarno zasedanje Cerkve na Slovenskem (1997–2002), predvsem novi organigram, in reorganizacija slovenske cerkvene pokrajine (2006) sprejeli novi statut SŠK, ki bo začel veljati, ko ga bo potrdila Kongregacija za škofo.

Romanje milostne podobe Marije Pomagaj na SEK

Romanje milostne podobe Marije Pomagaj z Brezjij v Celje, ki bo posvečeno Devici Mariji kot učiteljici vere in zvestobe v preizkušnjah, se bo začelo v četrtek, 10., in končalo v nedeljo, 13. junija 2010. Sobotnega bdenja mladih se bo udeležil škof Bizjak. Po nagovoru bo vodil molitveno uro, nato pa bo daroval sv. mašo za mlade. Organizatorji romanja naj v sodelovanju s strokovnjaki poskrbijo za dogmatično pravilno vsebino tega romanja.

Pastoralni informacijski sistem

Škofje so sprejeli sklep o postopnem, vendar obveznem prehodu na elektronsko vodenje informatike po škofijah, najprej pri finančnem in premoženjskem poslovanju, kasneje pa tudi na pastoralnem področju. Uporaba finančnega dela *pastoralnega informacijskega sistema* (PasIS) je za župnije obvezna od 1. januarja 2010. Župniki naj poskrbijo, da bodo podatki vpisani od začetka letošnjega leta. Škofije bodo duhovnikom, ki bodo to želeli, zagotovile ustrezno strokovno pomoč.

Komisija za šolstvo pri SŠK

Škofje so potrdili 5-letni program delovanja *Komisije za šolstvo*, ki jo vodi dr. Ivan J. Štuhec. Člani

komisije bodo imenovani naknadno. Tajniška dela bo opravljala dr. Mojca Bertoncel.

Duhovne vaje za škofe

Duhovne vaje za škofe, ki bodo od ponedeljka, 13., do petka, 17. decembra 2010, v Nazarjah, bo vodil p. dr. Marko Ivan Rupnik DJ.

Bogoslužje Božje besede za laike

SŠK bo obrednik *Bogoslužje Božje besede za laike* kot poskusno verzijo uradno natisnila vsaj v 300 izvodih.

Razpored prihodnjih sej

– 54. redna seja SŠK: Stična, 17. maja 2010, srečanje s KORUS-om

– 55. redna seja SŠK, Ljubljana, 21. junija 2010, srečanje s *Senatom Teološke fakultete*

dr. Andrej Saje
generalni tajnik SŠK

PRIPRAVLJAMO SE NA SEK

Še mesec in pol nas loči od pomembnega dogodka: prvega slovenskega evharističnega kongresa s predvideno razglasitvijo prvega slovenskega mučenca Lojzeta Grozdeta za blaženega. Veseli smo, da je sveti oče Benedikt XVI. odločil, da ga bo na tem evharističnem slavju zastopal **kardinal državni tajnik Tarcisio Bertone**. Ob evharistiji, ki je največji dar Jezusa Kristusa Cerkvi, želimo prenoviti **oznanjevanje, bogoslužje in služenje bližnjim**. Gre za poživitev nove evangelizacije in zavesti odgovornosti vseh krščenih kot tudi za poživitev obhajanja nedeljske svete maše in spoštovanja nedeljskega počitka, za poglobitev češčenja evharistije zunaj maše in ne nazadnje za dobrodelnost, skrb in ljubezen do bližnjega, zlasti tistega v potrebi, kar mora postati način življenja vsakega kristjana. Vabimo vas, da **poživite molitev za blagoslov in uspeh SEK-a, da molite za primerno vreme in da bi dogodek minil brez zapletov in nesreč**.

V pripravi na kongres želimo spomniti na **tridnevno**, ki jo bomo obhajali v nedeljo, 30. maja, na praznik svetega Rešnjega telesa in krvi, 3. junija, in v nedeljo, 6. junija. Za to priložnost bodo pripravljene nagovori in prošnje za vse potrebe.

Želimo opozoriti na **tridnevno romanje milostne podobe Marije Pomagaj** z Brezij v Celje, ki ga bo neposredno prenašal *Radio Ognjišče*. Začetek bo v četrtek, 10. junija, zjutraj, sklep v soboto, 12. junija, zvečer. Milostna podoba se bo v četrtek ustavila v Naklem, Šenčurju in Nevljah, v petek v Ljubnem ob Savinji, Šmartnem ob Paki in na Polzeli, v soboto pa

v Vojniku, Šentjurju pri Celju in končno v Celju pri Svetem Duhu.

Med posebnimi skupinami, ki so povabljeni na kongres, so **mladi**, ki se bodo zbrali v župnijski cerkvi na Teharjah v soboto, 12. junija do 21. ure in nato poromali peš v Celje, kjer se bo ob 24. uri pričelo nočno bdenje v cerkvi Svetega Duha s katehezo koprskega pomožnega škofa dr. Jurija Bizjaka. Do 3. ure bodo bdenje vodili mladi iz skupnosti Emanuel, nato pa bodo program oblikovale različne skupine iz vseh slovenskih škofij. V nedeljo po jutranjem okrepčilu bodo **mladi v procesiji ponesli milostno podobo Marije Pomagaj na stadion**. Vsak romar naj bo primerno opravljen za hojo (odsevna oblačila in telesa), armafleks za na stadion in če bi ponoči potreboval kakšno uro počitka, tudi spalno vrečo. Podrobnejše informacije o prijavah na romanje in bdenje, o organiziranih prevozih, o možnostih parkiranja in drugo najdete na spletni strani <http://www.drustvo-skam.si/sek>.

Druga skupina so **duhovniki**, ki se bodo do 9.30 zbrali v garderobi. Oblečeni v mašne plašče se bodo pridružili procesiji z milostno podobo Marije Pomagaj. Duhovniki bodo mašne plašče, ki bodo posebej izdelani za to priložnost, lahko prevzeli na pastoralnih službah v posameznih škofijah. Plašči, za katere bo potrebno odšteti 50 evrov, bodo na omenjenih mestih na voljo **od 15. maja dalje**. Ne pozabite jih potem vzeti s seboj. Prvih sto duhovnikov, ki se bodo obhajali pri glavni oltarni mizi, bo obhajilo delilo vernikom. Na določena mesta obhajanja jih bodo pospremili skavti.

Tretja skupina so **ministranti**, ki morajo s seboj prinesiti ministrantska oblačila. Na stadionu bo zanje na voljo garderoba za preoblačenje. Ob 9.30 bodo v procesiji z milostno podobo Marije Pomagaj prišli na stadion in zasedli zanje pripravljena mesta. Duhovniki naj predvideno **število ministrantov** iz posameznih župnij **sporočijo na sedeže škofijskih pastoralnih služb najkasneje do 31. maja**.

Četrta skupina so **narodne noše**, ki se morajo do 9.25 zbrati pred stadionom in bodo spremljale milostno podobo Marije Pomagaj na stadion, kjer bo zanje pripravljen poseben prostor.

Za vsakega udeleženca bo pripravljena **vrečka**, v kateri bodo kapa, pelerina, spominski podobici in bogoslužna knjižica. Cena vrečke je 5 evrov, za predšolske in osnovnošolske otroke pa bo na voljo brezplačno. Vrečke bodo na dekanijske urade dostavljene najkasneje do torka, 8. junija. **Število vrečk, ki jih boste naročili za posamezno župnijo ali drugo**